Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

Fransanın problemləri gündən-günə çoxalır

Makronun bərbad daxili və xarici siyasəti ölkəni ağır duruma salıb

Azərbaycan və Ermənistan sülhə doğru məqsədyönlü addımlar atırlar. Normallaşma prosesi davam edir. Bu iki ölkə arasında sülh müqaviləsinin imzalanması ilə Cənubi Qafqaz regionuna sabitlik, dinclik gələcəyinə ümidlər artır.

Öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa etdikdən sonra Azərbaycan işğaldan azad olunmuş ərazilərində "Böyük Qayıdış" Proqramına uyğun olaraq genişmiqyaslı bərpa və yenidənqurma işlərinə başlayıb. Artıq uğurlu nəticələr göz önündədir. Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda erməni vandalları tərəfindən işğal müddətində dağıdılmış, yandırılmış, xarabalığa çevrilmiş kəndlər, qəsəbələr, rayonlar, şəhərlər yenidən qurulur, tikilir, bərpa edilir. Keçmiş məcburi köçkünlər öz dədə-baba yurdlarına geri dönürlər. Beləliklə, Azərbaycan beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə əməl edərək haqqı, ədaləti bərpa edir,

Azərbaycan və Ermənistanın uzun illər davam etmiş, müharibələrə səbəb olmuş problemlərin həllinə bu qədər yaxın ikən suyu bulandırmağa çalışanların ikili standartlara, müdaxilə cəhdlərinə son qoymamaları təəssüf doğurur. Belə ölkələr sırasında ən çox canfəşanlıq edən isə Fransadır. Emmanuel Makron hökuməti Cənubi Qafqaza yenidən nifaq toxumu səpmək niyyətini müxtəlif bəhanələrlə reallaşdırmağa səy göstərməklə, yaxın görünən sülh danışıqlarını əngəlləməklə, Ermənistanı açıq şəkildə silahlandırmaqla nümayiş etdirir. Halbuki bu ölkənin özünün problemləri həddindən artıqdır. Prezident Emmanuel Makron hökumətinin həyata keçirdiyi bərbad daxili və xarici siyasət nəticəsində Fransanın düşdüyü girdab gündən-günə

Əslində, bu günlər Fransa üçün əlamətdar olmalıdır. Ölkə otuz iki ildən sonra yenidən Olimpiadaya evsahibliyi edir. Yarışların başlanmasına sayılı günlər qalıb. İndi qədim Parisin küçələri, gəzməli-görməli yerləri turistlərin çoxluğu ilə diqqəti cəlb etməli idi. Ancaq görünən odur ki, mötəbər tədbirə hazırlaşmaq, gələcək qonaqları layiqincə qarşılamaq Fransa üçün ikinci plana keçib. Çünki ölkənin başı daxili problemlərin yaratdığı gərginliklərdən açılmır.

Fransa Milli Assambleyasına növbədənkənar seçkilərdə "Yeni xalq cəbhəsi" solçu koalisiyasının 182 mandata sahib olaraq üstünlüyü ələ almasından sonra çıxılmaz vəziyyətə düsən ölkənin Prezidenti Emmanuel Makron təsviş içərisindədir. Cünki onun rəhbərlik etdiyi "Birlikdə" koalisiyası Avropa Parlamentinə seçkilərdə rüsvayçı məğlubiyyətindən sonra Fransa Milli Assambleyasına növbədənkənar seçkilərdə də uğur qazana bilmədi. "Birlikdə" koalisiyası 168, Jordan Bardellanın "Milli Birlik" Partiyası 143 yer qazandı. Beləliklə, Emmanuel Makron ard-arda iki mühümi seçkini uduzdu. Əlacsız qalan Fransa prezidenti verdiyi ilk açıqlamalarda "heç kimin qalib gəlmədiyini" bəyan etdi. Emmanuel Makron "respublika qüvvələrini" ölkəni idarə etmək üçün "güclü çoxluq" yaratmağa səslədi.

Emmanuel Makronun seçkinin nəticələrini inkar etdiyini bildirən "CGT" Həmkarlar İttifaqının lideri Sofi Bine onun vəziyyəti inkar etməkdən əl çəkməli olduğunu diqqətə çatdırdı: "O, seçkilərdə məğlub olub. Versal sarayına çəkilən XVI Lüdovik kimi davranır. O, ölkənin vətəndaşlarının tələblərini dinləməli və özünü dünyadan bu qədər təcrid etməməlidir".

Fransa prezidentinin verdiyi açıqlamalar yeni seçilmiş parlament assambleyasının toplanacağı gün - 18 iyulda etirazlara çağıran "CGT" Həmkarlar İttifaqı da daxil olmaqla, fransız cəmiyyətinin qəzəbinə səbəb oldu. CGT bəyanatında qeyd etdi ki, hökumətin formalaşdırılmasını tələb etmək üçün etiraz aksiyaları prefekturaların, dövlət orqanlarının və Milli Assambleyanın binası garşısında keçirilməlidir.

Olimpiya Oyunları isə iyulun 26-dan başlayaraq avqustun 11-dək davam etməlidir. Ancaq ölkədə baş verən hadisələr söyləməyə əsas verir ki, Emmanuel Makron hakimiyyəti Yay Olimpiya Oyunlarında çox ciddi sınaqlarla üzləşəcək.

Beləliklə, Fransa hökumətinin daxili və xarici siyasətindəki uğursuzluqların yaratdığı uçurum dərinləşməkdədir.

Fransanın Afrikadakı siyasətini tənqid etdiyinə görə, Kemi Seba təxəllüsü ilə tanınan publisist Stellio Jill Rober Kapo Kiçini ölkə vətəndaşlığından məhrum edilib. Rusiya Federasiyası Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova bildirib: "Paris hansı günahlarına görə məşhur ictimai xadimi vətəndaşlıqdan məhrum etdi? İstər inanın, istərsə inanmayın, Fransanın Afrikadakı siyasətini tənqid etdiyinə görə. Baxmayaraq ki, hətta Makronun tərəfdarları da Yelisey sarayının Afrika ilə bağlı xarici siyasətini yaltaq epitetlərə layiq kurs adlandıra

Mariya Zaxarova onu da nəzərə çatdırıb ki, Fransanın "Le Figaro" nəşri publisisti xarici agent adlandırıb: "Nə demokratiya və söz azadlığı ilə bağlı ənənəvi fransız təsəvvürləri, nə də tolerantlıq və insan hüquqlarına hörmət edilməsi üzrə müasir şərhlər Parisi Kemi Sebanın "Negrofob neokolonializm" adlandırdığı sindromdan xilas edə bilməyib".

Demokratiya maskasını daxili və xarici siyasətində yol verdiyi haqsızlıqlarla, ədalətsizliklərlə, hətta cinayət əmələri ilə yırtan, əsl simasını göstərən Fransa hökiməti bununla ən böyük zərbəni özünə vurur. Həmin zərbələrin ağrılarını çəkən, ağır vəziyyətə düşən isə yalnız Fransa hökumətinin müstəmləkə altında saxladığı ölkələrin xalqları deyil, həm də fransız xalqıdır.

> Zöhrə FƏRƏCOVA, "Azərbaycan"

Trampın dəstəkçilərinin sayı artır

Sabiq prezident əvvəlki əleyhdarını vitse-prezidentliyə namizəd göstərdi

İyulun 15-də Respublikaçılar Partiyasının Miluoki şəhərində keçirilmiş qurultayında noyabrın 5-nə təyin edilmiş prezident seçkilərinə Donald Trampın namizədliyi rəsmən irəli sürüldü. Yəni Tramp prezidentliyə namizəd olmaq üçün partiyasından yetərincə səs toplaya bildi.

Ümumiyyətlə, ABŞ-də iyulun 13-də seçki kampaniyası çərçivəsində seçicilərlə görüşdə çıxışı zamanı sui-qəsdə uğrayan Donald Trampın seçkilərdə qalib gələcəyi proqnozlaşdırılır. Ekspertlər bu hadisədən sonra sabiq prezidentin şansının artdığını vurğulayırlar. Onun rəqibi, hazırki prezident, Demokratlar Partiyasından Co Baydenin seçkilərdə rəsmən namizəd olması isə partiyanın avqust ayında keçiriləcək qurultayında məlum olacaq.

Son hadisələrdən sonra Bayden tərəfdaşlarının sırası seyrəlməkdədir, onu hətta ən yaxın dəstəkçiləri də tərk ediblər. Bununla bağlı müxtəlif mülahizələr möv-

Sabiq prezidentin müdafiəsi gücləndirilib

Seçki öncəsi kampaniyanın davam etdiyi bir vaxtda, həmçinin Pensilvaniyada Trampa qarşı törədilən sui-qəsdin araşdırılması da davam etdirilir. Sabiq prezidentə qarşı törədilən sui-qəsdin bəzi təfərrüatları da ortaya çıxıb.

Belə ki, atəş səsi eşidilməzdən bir qədər əvvəl mitinq iştirakçıları yaxınlıqdakı binanın damına çıxan şəxsi görüb və yerli polisə xəbərdarlıq ediblər. Polis əlində tüfəng olan terrorçu ilə damın üstünə çıxarkən qarşılaşıb, Tomas Metyu Kruks isə sürətlə Trampa tərəf atəş açıb. İlk atəş açılandan dərhal sonra qarşı damda mövqe tutan snayperlər onu vuraraq öldürüblər.

Məhkəmə ekspertləri hücum zamanı üç ayrı silahdan atəş açıldığını bildirirlər. Qeyd olunur ki, ilk üç atış bir silaha, sonrakı beş atış isə digər silaha uyğundur. Son eşidilən atəş isə üçüncü silahdan açılıb.

ABŞ rəsmiləri Kruksun hücumdan 48 saat əvvəl nə etdiyini də müəyyənləşdiriblər. Məlum olub ki, o, atış poliqonuna gedərək saatlarla orada qalıb və 1,5 metrlik nərdivan, 50 güllə alıb. Ertəsi gün Trampın seçki kampaniyasına gedən və aldığı nərdivanla dama çıxan Kruks daha sonra sui-qəsdə cəhd edib.

Bununla yanaşı, onun telefonunda, evində aparılan araşdırmalar nəticəsində heç bir dəlil tapılmadığı bildirilir. Evində 20-dən çox silah olan Tomasın onların hamısını qanuni yolla aldığı vurğulanır. Suiqəsdə cəhd edən Tomas 2022-ci ildə Bethel Park liseyini bitirib.

Məlumatlara əsasən, Kruksun adı Respublikaçılar Partiyasının üzvlük siyahısındadır. Hücumu törətdiyi deyilən Tomasın Trampı və onun seçki mitingini niyə hədəfə aldığı hələlik məlum deyil.

Sui-qəsd cəhdindən sonra ABŞ Məxfi Xidməti hazırda prezidentliyə namizəd olan Donald Trampın mühafizəsini gücləndirib. Bu barədə Məxfi Xidmətin rəisi Kim Çitl bildirib. Çitlin sözlərinə görə, sabiq prezidentin etibarlı mühafizəsini təmin etmək üçün şənbə günündən etibarən təhlükəsizlik tədbirlərinin detallarında dəyişikliklər edilib.

Tramp seçilərsə, ABŞ-nin vitse-prezidenti kim olacaq?

Hər kəsin Donald Trampdan maraqla gözlədiyi məlumatlardan biri də onun vitse-prezidentliyə namizəd olaraq kimin adını çəkəcəyi idi. Qurultaydan əvvəl o, sosial şəbəkə hesabında paylaşım edərək bu vəzifəyə Respublikaçı Ohayo senatoru Ceyms Devid Vensin namizəd olduğunu açıqlayıb.

Sabiq prezident paylaşımda qeyd edib ki, bir çoxlarının qeyri-adi istedadlarını düsünüb və nəzərdən keçirdikdən sonra ABS-nin vitse-prezidenti vəzifəsinə ən uvğun şəxsin Ohayo ştatının senatoru Ceyms Devid Vensin olduğuna qərar verib.

1984-cü il təvəllüdlü Ceyms Devid Vens Ohayoda anadan olub və orta təhsilini başa vurduqdan sonra ABŞ ordusuna qoşulub, 2005-ci ildə İraq müharibəsində dəniz piyadası kimi döyüşüb. Ohayo Dövlət Universitetində bakalavr təhsilini tamamlayan Ceyms daha sonra Yale Hüquq məktəbini bitirib. Əvvəllər tənqidi çıxışları ilə yadda qalan, Trampın əleyhdarı olan, onu "Amerikanın Hitleri" adlandıran Vens 2022-ci ildə Ohayo senatoru seçilərək siyasi arenaya gəlib. O vaxtdan isə "siyasət"ini dəyişərək Donald Trampı dəstəkləməyə başlayıb.

Hazırkı seçki kampaniyasında da Trampın böyük dəstəkçisi olan Vens suiqəsd cəhdinə Baydenin seçki kampaniyasının səbəb olduğunu bildirmişdi.

Ohayo senatoru ABŞ siyasətində Ukrayna ilə bağlı şərhləri ilə gündəmə gələnlər sırasındadır. O, Ukraynanın müharibədə müvəffəqiyyətli olmaq üçün kifayət qədər hərbçi və texnikaya malik olmadığını qeyd edərək Bayden administrasiyasının bununla bağlı aydın bir planı olmadığını vurğulayıb. O, həmçinin sonda Ukraynanın ərazisinin bir hissəsini Rusiyaya verməli olacağını və müharibəni bitirməsini qəbul etməyin ABŞ-nin xeyrinə olacağını söyləyib.

İsrail-Qəzza məsələsində də senator ABŞ siyasətini tənqid edərək "məhbusların azad edilməsini" təmin edə bilmədiyi üçün Baydenə İsrailə "işi bitirməsinə" icazə verilməli olduğunu bildirib. ABŞ universitetlərində Fələstinə dəstək nümayişlərinə də reaksiya verən Ceyms Devid "Nəyi müdafiə etdiyiniz məni maraqlandırmır. İctimai yerlərimizi zibilliyə çevirə bilməzsiniz. Düşərgələrdən əl çəkin. Qanunları tətbiq edin", - deyərək yenə Amerikanı tənqid edir. İsrailyönlü mövqeyi ilə seçilən Vens ABŞ-nin İsrailə lazımi dəstəyi verməli olduğunu müdafiə edir. Daxili siyasətdə o, mühafizəkar baxışları ilə daha çox tanınır.

Bir sözlə, prezident seçkilərinə dörd aydan az müddət qaldığı bir vaxtda dünyanın diqqəti Amerikadadır. Son baş verən hadisələr isə yalnız siyasətçilər deyil, eyni zamanda dünya ictimaiyyəti arasında da seçkilərlə bağlı müxtəlif fikirlərin, versiyaların səsləndirilməsinə rəvac verib. Bu ərəfədə tanınmış şəxslərin belə Trampa dəstək nümayişi seçkilərin onun xeyrinə nəticələnəcəyi ehtimalını artırır.

> Əsmər QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"

xeyli sayda hərbçi var. Müha-

ribədə ağır yaralanmış həmin

şəxslər şikayət edirlər ki, eks-

pertizanın gedişində ekspert

komissiyalarının qərarı anor-

mal qaydalarla verilir. Yəni

onlar 1-ci qrup olsalar da, 3-cü

qrup üzrə əlillik alırlar. Bir

çoxu isə ümumiyyətlə, əlil

Hayastanda sosial-iqtisadi du-

Bütün bunların fonunda

statusu ala bilmir.

Avropa iqtisadiyyatı tənəzzüldədir

Yanlış yanaşma tezliklə daha ağır nəticələrə gətirib çıxaracaq

Avropanın gələcəyi nikbinlik doğurmur. Bu, ümumi rifah vəd edən Avropa İttifaqının böhranı ilə əlaqələndirilir. Bununla belə, avropalılar hələ də sadəlövhcəsinə inanırlar ki, tərəqqi əmək və məhsuldarlığın artımı hesabına deyil, gəlirlərin yenidən bölüşdürülməsi yolu ilə əldə edilir.

Avstriyalı analitik Kristian Ortner hesab edir ki, bu kökündən yanlış yanaşma çox tezliklə kədərli nəticələrə gətirib çıxaracaq. Sahibkarların, menecerlərin və iqtisadçıların çoxsaylı xəbərdarlıqları Avropa İttifaqının vətəndaşlarının və seçicilərinin əksəriyyətini hələ də inandıra bilməyib ki, Avropa iqtisadiyyatı çökmək təhlükəsi ilə üz-üzədir və ənənəvi firavanlıq tezliklə itiriləcək. Belə qənaətə gəlinir ki, uzunmüddətli rahat həyat avropalıları tənqidi düşünmə tər-

zindən məhrum edib. Onlar hələ də rifahın yuxarıdan verilmis hədiyyə olduğuna inanırlar və ağıllarına belə gətirə bilmirlər ki, sadəcə bir neçə yanlış siyasi gərar həyatlarını dərhal alt-üst edə bilər.

İsveçin "Ericsson" holdinginin idarə heyətinin sədri Börje Ekholm Londonda çıxan "Financial Times" gəzetinə verdiyi müsahibədə qitənin perspektivindən danışarkən bildirib ki, Aİ dövlətlərinin bütün prosesləri tənzimləmək və nəzarətdə saxlamaq istəyi Avropanı iqtisadi baxımdan "əhəmiyyətsiz" edib.

Avropadan hasilatın geri çəkilməsi prosesi sürətlə getsə də, görünür, heç kim bundan narahat deyil. Onilliklər boyu sol-liberal təlqinlər rifahın sənaye və ticarət artımı ilə deyil, yenidən bölüşdürülməsi yolu ilə yaradıldığına kor-koranə inanan bir nəsil formalaşdırıb. Hətta əksinə, sol təmayüllü liberallar və "yasıl siyasətçilər" arasında ciddi səkildə inananlar var ki, sənaye istehsalının azalması müsbət haldır, çünki bu, CO2 emissiyalarını azaldır.

Ortnerin fikrincə, belə bir təsəvvür yaranır ki, avropalılar ruhi xəstələrin hakimiyyəti ələ keçirdikləri dəlixanada yaşayırlar və yoxsullaşmanın onların əsas siyasi məqsədləri olduğunu bəyan edirlər. Təəssüf ki, bu yanaşma xəstə təxəyyülün məhsulu deyil, əslində çoxdan reallığa çevrilib. Beynəlxalq investorların bu mənfi tendensiyanı nəzərə almaları və Avropa elminə və istehsalına qoyulan sərmayələri daim azaltmaları buna sübutdur. Son onillik ABS və Avropa arasında dərinləşməyə davam edən böyük uçurumu nümayiş etdirib. Əgər 2010-cu ildə ABŞ və Aİ-nin ÜDM-i təxminən bərabər idisə, hazırda ABŞ bu göstərici üzrə Avropanı 30 faiz qabaqlayır. Bütün bunlar onu göstərir ki, Avropanın deqradasiyası davam edir. Bu prosesin orta statistik avropalıya dərhal görünməməsi şüurun və rəsmi təbliğatın ətaləti ilə izah olunur. Qərbi Avropada gənclərə "yaşıl inqilab"ın onlara firavanlıq gətirəcəyi ilə bağlı yalan illüziya verilir.

Qeyd olunduğu kimi, Avropadakı siyasi qüvvələrin heç biri yaxınlaşan təhlükəyə insanların gözünü açmağa çalışmır. Hətta mühafizəkar partiyalar da sosialist dünyagörüşü virusuna yoluxublar və "zəncirlənmiş" məhsuldar qüvvələri azad edə biləcək radikal iqtisadi islahatları rədd edirlər. İndiki Avropa İttifaqında bu, sadəcə olaraq, ağlasığmazdır. Buna görə də aktiv gənc avropalılar öz çantalarını yığıb köhnə qitəni tərk edirlər, çünki onlar şəxsi və peşəkar inkişaf üçün heç bir perspektiv görmürlər.

Alman iqtisadçı alim Henrik Müller "Manager Magazin" nəşrinin səhifələrində əhalini sosial apatiyanın bürüdüyünü qeyd edir. Kasıb olsa da, insanlar dəyişiklikdən qorxur və indiki vəziyyətə təslim olurlar. Bəs bu durğunluğun səbəbi nədir? Professorun fikrincə, insanlar deqradasiya rejimini "yeni normallıq" kimi qəbul edirlər və bioloqların dili ilə desək, sadəcə olaraq sosial anabioz halına düşürlər.

Beynəlxalq təşkilatların nüfuzunun getdikcə azaldığı bir zamanda Aİ ölkələri çətin vəziyyətdədir. Qoca qitənin dünyada rolu getdikcə azalır, Avropa İttifaqı tədricən ifrat sağçı və milli-populist qüvvələrin hakimiyyəti ələ keçirdiyi bürokratik və qeyri-şəffaf bir struktura çevrilir.

> Rizvan CƏFƏROV, "Azərbaycan"

Hayastanda iki revanşist qüvvə birləşir

Kilsə Paşinyana qarşı indi də daşnaklarla birgə hərəkət etməyi planlaşdırır

Hayastanda etirazlar fonunda siyasi böhran gündən-günə kəskinləşir. Bu, həm də sosial-iqtisadi vəziyyətin daha da ağırlaşmasına səbəb olur.

Revanşistlər baş nazir Nikol Paşinyanı hakimiyyətdən uzaqlaşdırmaq üçün dəridən-qabıqdan çıxsalar da, hələ ki, heç bir nəticəyə nail ola bilmirlər. Keçmiş hərbi xunta etirazlarına əsas kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar iqtidarın xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər.

Bu arada erməni Apostol Kilsəsinin rəhbəri II Qareginlə Daşnaksütyun Partiyasının büro nümayəndəsi (partiyanın idarəedici orqanıdır - red.) Akop Ter-Xaçaturyan görüşüblər. Görüşdə əsas müzakirə mövzusu regional hadisələr, xarici çağırışlar, Ermənistanın qarşısında duran problemlər və daxili siyasi situasiya olub. Tərəflər həmçinin Qarabağ ermənilərinin haqlarının müdafiəsi ilə bağlı proqrama dəstəyi davam etdirəcəklərini bildiriblər. Bundan başqa,

onlar Hayastanla-diaspor arasında əlaqənin gücləndirilməsi gərəkliyini bildiriblər.

Qeyd edək ki, kilsə və daşnaklar son bir ildə müttəfiq kimi hərəkət etməyə başlayıblar. Adətən daşnaklar Eçmiədzinə güvənmir və onun Kilikiya Katalikosluğu ilə hərəkətinə üstünlük verirlər. Qalstanyanın etirazlarından sonra daşnaklar Eçmiədzinlə yaxınlaşaraq Bakı ilə İrəvanın barışıq prosesinə mane olmağa cəhd edirlər. Daşnaklar bu baxımdan diaspor daxilində də Paşinyana qarşı təbliğatı artırıblar və böyük nəticələr əldə ediblər. Akop Ter-Xaçaturyanın katalikosla görüşməsi isə daşnakların bundan sonra da kilsə ilə birgə hərəkət edəcəyini deməyə əsas verir. Bununla yanaşı, İkinci Qa-

rabağ müharibəsində, daha sonra təxribatlar nəticəsində ölmüş hərbçilərin valideynləri də İrəvanda dövlət qurumlarının garşısında aksiyalar təşkil edirlər. Hayastan İstintaq Komitəsinin binası qarşısına toplaşan valideynlər komitə sədri ilə görüşmək istəyirlər. Döyüşdə yaralanmış hərbçi Merix Naumyanın atası deyib ki, 44 günlük müharibədə əlil olmuş, amma tibbi-sosial ekspertiza zamanı hüquqlarının pozulmasından şikayət edən

rum getdikcə ağırlaşmaqda, ölkədə yaşanan tənəzzül durmadan genişlənməkdədir. Bu əsnada sadə vətəndaşların vəziyyəti daha da pisləşir ki, bu da ölkədə müşahidə olunan sosial narazılığın artmasına rəvac verir. Hazırda əhalinin durumu olduqca acınacaqlıdır. Onlar böyük səfalət içində yaşayır, gündəlik ərzaq almağa pul tapmaqda belə çətinlik çəkirlər.

> qədər yüksəkdir. Bütövlükdə bütün bunlar Hayastanın böyük tənəzzül yaşadığını göstərir.

İndi Hayastanda əhalinin bö-

yük əksəriyyəti banklara borc-

ludur. Bank faizləri isə kifayət

Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Azərbaycan və Tatarıstan neftçiləri bir-birinin təcrübəsindən faydalanacaqlar

İndi "Bibiheybət" yatağında "Tatneft" şirkəti də işləyəcək. "Tatneft" Azərbaycanın bu qədim yatağının işlənməsi layihəsinə daxil olacaq və burada SOCAR (Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti) ilə birlikdə texnologiyaların tətbiqi üzərində iş aparacaq.

SOCAR-la Rusiyanın "Tatneft" Publik Səhmdar Cəmiyyəti (PSC) arasında neft-kimya sahəsində qarşılıqlı fəaliyyətə dair saziş və neft yatağında birgə işlərə dair anlaşma memorandumu hələ bu ilin mart ayında imzalanıb. SOCAR-ın və "Tatneft"in rəhbərlərinin görüşü də olub və şirkətlər arasında insan kapitalının inkişaf etdirilməsi, bu istiqamət üzrə perspekiv birgə hədəflər barədə müzakirələr aparılıb. Bunun ardınca, may ayında isə SOCAR və "Tatneft" arasında əməkdaşlığa dair Yol Xəritəsi imzalanıb. Bu sənədlə şirkətlər arasında neft hasilatı, emalı, neft və neft-kimya məhsullarının satışı, təcrübə mübadiləsi, insan kapitalının inkişafı və digər sahələr üzrə əməkdaşlıq nəzərdə tutulur.

"SOCAR ilə bizim çox sıx əməkdaşlığımız var. Biz indi "Bibiheybət" yatağında işləri aparmağa hazırlaşırıq, burada SOCAR-dan olan həmkarlarımızla birlikdə mövcud texnologiyaların tətbiqi ilə məşğul olacağıq". "Tatneft"in rəhbəri Nail Maqanov Almetyevskdə keçirilən V Beynəlxalq Neft-Qaz Gənclər Forumunun iştirakçıları ilə neft şirkətlərinin ənənəvi "Bərabərhüquqlu dialoq" sammiti zamanı belə deyib. Şirkətin rəhbəri nəzərə çatdırıb ki, " Bibiheybət" Azərbaycanın ən qədim yataqlarından biridir. Həmçinin əlavə

edib ki, "Tatneft" Türkiyədə də SOCAR ilə birgə işləyir, neft-kimyanın inkişafı və neft emalı zavodlarının yenidən qurulması sahəsində fəal iş aparır: "Biz həmkarlarımızla bu sahələr üzrə birgə işləməkdən məmnunluq duyuruq".

Qeyd edək ki, "Tatneft" Rusiyanın beynəlxalq aləmdə tanınmış və qəbul edilmiş neft şirkətlərindəndir. Bu nəhəng istehsalat kompleksində neft və qaz yataqlarının geoloji kəşfiyyatı və işlənməsi, karbohidrogenlərin hasilatı və emalı, maşınqayırma, neft kimyası, yanacaqdoldurma, şin buraxılışı sahələri birləşib. "Tatneft" eləcə də maliyyə (bank və sığorta) sektoru şirkətlərinin kapitalında iştirak edir.

Şirkət Rusiyanın bir çox ərazisində neft-qaz yataqlarının öyrənilməsi, kəşfiyyatı və karbohidrogenlərin hasilatı ilə məşğul olsa da, əsas fəaliyyət məkanı Tatarıstandır. "Tatneft"in respublikada və onun

"Tatneft"in respublikada və onun hüdudlarından kənarda yataqların geoloji cəhətdən öyrənilməsi üçün çoxsaylı lisenziyaları var. Şirkət indiyədək "Yeni Yelxov", "Bavlın", "Boncyuk", "1 May", "Sabaçin" də daxil olmaqla 100-dən çox yataqda iş aparıb. Bununla belə, əsas ehtiyat mənbələri dünyanın ən böyük yataqlarından olan "Romaşkin"də yerləşir. Şirkət ümumi hasilatının böyük hissəsini bu yataqdan əldə edir.

Yataqlarının coğrafi cəhətdən bir-birinə yaxınlığı, özünün emal və generasiya qurğularının, neftin və digər məhsulların satışı üçün logistikasının olması şirkətin biznesinə müsbət təsir göstərir. Belə ki, "Tatneft" dünyanın onlarla ölkəsinə məhsul ixrac edir. Şirkətin neft emalı məhsulları Rusiyanın müxtəlif regionunda satılır. Şirkət neft-qaz hasilatının rentabelliyinin, istehsal həcmlərinin, emal məhsullarının satışının artırılması, əməliyyat xərclərinin azaldılması, sərmayələrin səmərəliliyinin yüksəldilməsi, idarəetmənin təkmilləşdirilməsi üçün daim yeni təşəbbüslər irəli sürür.

Sabit inkişafa və neft hasilatının getdikcə artmasına təkan verən həm də şirkətin böyük istehsalat təcrübəsi, müasir texnologiyalar və elmi-texniki potensialdır. Neft hasilatının biznes-planlaşdırılması, yataqların işlənməsi proseslərinin sürətləndirilməsi və iqtisadi cəhətdən daha səmərəli geoloji-texniki tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün burada mövcud olan modellər əsasında modelləşdirmə mərkəzi yaradılıh

Bir sözlə, "Tatneft"in fəaliyyəti çoxşaxəlidir. Qısaca desək, onun neft quyusundan başlanıb benzindoldurma məntəqəsində sona çatan fəaliyyət zənciri var.

Şirkət digər ölkələrdəki həmkarları ilə əməkdaşlığı getdikcə genişləndirir. "Tatneft" hər il Bakıda keçirilən Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisində və Konfransında ilk dəfə 2019-cu ildə iştirak etdi. Beş il əvvəl Bakı Ekspo Mərkəzində adıçəkilən sərgi zamanı şirkətin nümayəndəsi bizimlə söhbətində demişdi:" "Tatneft" əməkdaşlığa açıq şirkətdir. Bir sıra birgə layihələrimiz var və indi yeniləri üzərində də işləyirik. Türkmənistan, Özbəkistan, Qazaxıstan neftçiləri ilə sıx əlaqələrimiz var. Azərbaycanlı həmkarlarımızla da əməkdaşlığı inkişaf etdirmək niyyətindəyik. Açığı, bizi bu sərgiyə SOCAR dəvət edib. Biz SOCAR-ın nümayəndələri ilə Özbəkistanda keçirilən analoji sərgidə tanış olduq. Dəvəti də elə orada aldıq. Düşünürəm ki, əməkdaşlığımız çox faydalı olacaq. Çünki həm Azərbaycan, həm Tatarıstan neft-qaz sektorunda zəngin təcrübə qazanıblar və bilgilərimizin mübadiləsindən hər iki tərəf bəhrələnəcək. Artıq bu sahədə müəyyən razılaşmalara gəlmişik və danışıqları davam etdiririk".

İndi bu əməkdaşlıq artıq öz bəhrəsini verməyə başlayıb. Onu da qeyd edək ki, "Tatneft"in "yaşlı" yataqlara xidmət etmək, onlardan maksimum hasilat almaq sahəsində də zəngin təcrübəsi var. "Bibiheybət" yatağında da məhz bundan istifadə ediləcək.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Elektrik enerjisi istehsalında "yaşıl enerji"nin payı 15 faizə yüksəlib

Bu ilin birinci yarısında elektrik enerjisinin istehsalı 13 milyard 557,4 milyon kilovat-saat, ixracı 444 milyon kilovat-saat, idxalı 96,4 milyon kilovat-saat olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə energetika naziri Pərviz Şahbazov məlumat verib.

O bildirib ki, hesabat dövründə İES-lər üzrə 11 milyard 525 milyon kilovat-saat, su da daxil olmaqla bərpaolunan enerji mənbələrindən 950,7 milyon kilovat-saat artımla 2 milyard 32,4 milyon kilovat-saat elektrik enerjisi istehsal edilib.

Nazir vurğulayıb ki, bu dövrdə elektrik enerjisi istehsalında "yaşıl enerji"nin payı 15 faizə yüksəlib.

Azərbaycanda fərdi sahibkarların sayı 1 milyon 356 mini ötüb

Cari il iyulun 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 1 milyon 356 mini ötüb.

Dövlət Statistika Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, hesabat dövründə hər dörd fərdi sahibkardan üçü "Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq", "Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin

təmiri", "Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı" və "Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi" sahələri üzrə qeydiyyatdan keçib. Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (26,5 faiz), Lənkəran-Astara (10,2 faiz), Qazax-Tovuz (7,9 faiz) və Mərkəzi Aran (7,1 faiz) iqtisadi rayonlarında qeydiyyata alınıb.

Fərdi sahibkarların 77 faizi kişilər, 23 faizi isə qadınlar olub. Qadınlar "Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi" fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 35,7 faizini, "Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq" fəaliyyət sahəsində 25,7 faizini, "Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri" fəaliyyət sahəsində isə 21,6 faizini təşkil edir. Sahibkar qadınların 28,6 faizi Bakıda, 10,2 faizi Lənkəran-Astara, 9,6 faizi Qazax-Tovuz, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçib. Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Qazax-Tovuz (28,2 faiz), Naxçıvan Muxtar Respublikası (26,7 faiz), Gəncə-Daşkəsən (25,9 faiz), Bakı (24,8 faiz) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Cari ildə sərnişindaşımada artım qeydə alınıb

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə bu ilin yanvar-iyun aylarında 9,3 milyon ton yük, 3 milyon 849 min sərnişin daşınıb. 2023-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 1,4 faiz, sərnişin daşınmasında isə 19,2 faiz artım müşahidə olunub.

Dövlət Statistika Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, orta hesabla sutkada 373 vaqon yüklənib, 426 vaqon isə boşaldılıb. Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 17,3 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 3,9 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,7 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilib. Dəniz nəqliyyatı ilə bu ilin yanvar-iyun aylarında daşınmış yüklərin həcmi 4 milyon 125 min ton təşkil edib və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 8,6 faiz azalıb. Yüklərin 48,7 faizini neft yükləri təşkil edib. Dəniz limanları tərəfindən 6 milyon 852 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilib və yüklərin 5 milyon 487 min tonunu və ya 80,1 faizini tranzit yüklər təşkil edib.

Bu il iyul ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 303,8 min ton olub. Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən 27,6 faiz artaraq 13,4 min nəfər olub.

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan avtomobil nəqliyyatı ilə 65,6 milyon ton yük, 848,6 milyon sərnişin daşınıb və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 7,9 faiz və 8,6 faiz artım qeydə alınıb. Sərnişinlərin 95,3 faizi avtobus, 4,7 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə edib. Yük dövriyyəsi 11,1 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 10,0 faiz artıb. Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 4,1 faiz artaraq 113,2 milyon nəfər olub. Hava nəqliyyatı ilə 1 milyon 784 min və ya 44,7 faiz çox sərnişin daşınıb. Daşımaların 99,9 faizi dövlət, 0,1 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilib. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 16,6 faiz artaraq 197,5 min ton olub.

Banklardakı əmanətlərin 65 faizdən çoxu milli valyutada qoyulub

Əhalinin banklardakı əmanətlərinin məbləği il ərzində 10,3 faiz artaraq cari il iyun ayının 1-nə milli valyuta ekvivalentində 13 milyard 678,7 milyon manat təşkil edib.

Dövlət Statistika Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, əmanətlərin 65,3 faizi milli, 34,7 faizi xarici valyutada qoyulub, xarici valyutada qoyulmuş əmanətlərin məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 0,7 faiz, milli valyutada olan əmanətlərin məbləği isə 16,2 faiz artıb.

"Onlayn Azərbaycan" genişlənir və razılıqla qarşılanır

Ölkədə ev təsərrüfatı və biznes subyektlərinin 85 faizi genişzolaqlı internetlə əhatə olunub

Son illər ölkəmizdə internetin inkişafı və internet sürətinin artırılması yönündə fəal tədbirlər həyata keçirilir. Regionların, xüsusən paytaxtdan uzaqda yerləşən və nisbətən ucqar sayılan rayonların fiber-optik internetlə təmin edilməsi üçün bir sıra ciddi addımlar atılır.

Azərbaycanda genişzolaqlı internetin sürəti 2022-ci ilin dekabrında 27.15 Mbit/s olduğu halda, 2023-cü ilin eyni dövründə artaraq ortalama 35,25 Mbit/s-i keçib. Bu isə cəmi 12 ay ərzində olduqca yüksək nəticənin əldə edilməsi deməkdir. Hazırda Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilən "Onlayn Azərbaycan" layihəsi çərçivəsində müxtəliftutumlu mis kabellər və əvvəlki dirəklər istismardan çıxarılaraq kütləvi şəkildə müasir standartlara cavab verən fiber-optik kabellərlə və yeni dirəklərlə əvəzlənir. Burada əsas məqsəd bir neçə telekommunikasiya operatorunun birgə səyləri nəticəsində sürətli internetlə əksər regionları əhatələyən genişzolaqlı şəbəkə qurmaqdan ibarətdir. Dövlət-özəl tərəfdaşlıq modelinə əsaslanan layihənin icraçıları "Aztelekom" MMC, "Bakı Telefon Rabitəsi" MMC, "Azeronline LTD", "Smart Systems Tecnology" və "MegaLink" şirkətləridir.

"Aztelekom" MMC də layihə çərçivəsində telekommunikasiya in-frastrukturunun yenilənməsi və müa-

sir beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması istiqamətində genismiqyaslı işlər görür. Gəncədə sürətli və kəsintisiz internet xidməti göstərən fiber-optik GPON (Gigabit Passive Optical Networks) şəbəkəsinin tikintisi ilə əlaqədar zəruri avadanlıqlar montaj olunaraq istifadəyə verilib, GPON texnologiyası əsasında layihələndirmə işləri həyata keçirilib. Şəhərin 90 faizdən çox hissəsi yüksəksürətli internetlə əhatə olunub. Hazırda şəhər ərazisində 20 mindən çox ev təsərrüfatı və biznes subyekti xidmətlərdən yararlanır. Yeni qoşulmalar davam etdirilir.

Şamaxı rayonunda da mövcud ev təsərrüfatı və biznes subyektlərinə GPON texnologiyası ilə yüksəksürətli interneto goșulma imkanı yaradılıb. Belə ki, Şamaxı şəhərində şəbəkənin tikintisi yekunlasıb. Səhər mərkəzində 9125 təsərrüfatdan 3093 ev təsərrüfatı və biznes subyekti GPON xidmətlərindən yararlanır. Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyindən bildirilib ki, rayonun Muğanlı, Meysəri, Böyük Xınıslı, Şəhriyar, Avaxıl, Ərçiman, Dəmirçi, Səfalı, Qaleybuğurd, Əngəxaran, Muğanlı, Şərədil, Günəşli, Şirvanzadə, Qurdtəpə, Mirikənd, Qaravəli, Məlcək, Kərkənc, İkinci Cabani, Qonaqkənd, Cabani, Həmyə, İkinci Çaylı, Çarhan, Adnalı, Sabirli, Nüydi, Göylər, Məlikçobanlı, Dağ Bağırlı, Birinci Çaylı, Laləzar, Quşçu, Bağırlı, Ovçulu, Hacıqədirli, Göylər Çöl kəndləri və Pirqulu, Mədrəsə, Sabir, Yusif Məmmədəliyev qəsəbələrində 12214 təsərrüfat üçün

şəbəkənin tikintisi başa çatdırılıb. Ümumilikdə rayonda mövcud təsərrüfatların 80 faizdən çoxunun genişzolaqlı internetə çıxışı təmin olunub. Hazırda rayon ərazisində 8860 təsərrüfat GPON xidmətlərindən istifadə

"Onlayn Azərbaycan" layihəsi üzrə "Aztelekom" MMC tərəfindən Şabran şəhərində şəbəkənin tikintisi başa çatdırılıb. Şəhər mərkəzində 5989 təsərrüfatdan 2334 ev təsərrüfatı və biznes subyekti GPON xidmətlərindən istifadə edir. Rayonun Dəvəçikənd, Surra, Taxtalar, Sincanboyad, Dəvəçi, Mollakamallı, Ağalıq, Daşlıyataq, Söhbətli, Ağbaş kəndlərində 4557 təsərrüfat üçün şəbəkənin tikintisi tamamlanıb. Ümumilikdə isə rayonda mövcud təsərrüfatların 70 faizinin genişzolaqlı internetə çıxışı təmin edilib. Hazırda rayon ərazisində 3459 təsərrüfat GPON xidmətlərindən yararlanır və burada da yeni qoşulmalar davam etdirilir.

Masallı şəhərində GPON texnologiyası əsasında fiber-optik şəbəkə yaradılıb. Masallı rayonunun İkinci Səmədxanlı, Bədəlan, Yusifli, Dəlləkoba, Çayqıraq, Aşurlu, Dəmirçi, Babaser, Qızılavar, Köhnə Alvadı, Təzə Alvadı, Böyük Kolatan, Bala Kolatan, Meşəkənarı, Böyük Xocavar, Banbaşı, Yeyənkənd, Abasbəyli və Xəlfələr kəndlərində işlər yekunlaşıb. Masallı şəhər mərkəzində 4538, rayonda isə 9857 ev təsərrüfatı və biznes subyekti genişzolaqlı internet xidmətlərindən yararlanır.

Ümumilikdə Masallı rayonu ərazisində 20403 ev təsərrüfatı və biznes subyekti yüksəksürətli internetlə əhatə olunub, 14000-dən çox abunəçi xidmətlərdən faydalanır və yeni qoşulmalar üçün çoxsaylı müraciətlər var.

"Onlayn Azərbaycan" layihəsi cərcivəsində "Aztelekom" MMC İsmayıllı rayonunda da xeyli işlər görüb. İsmayıllı səhərində səbəkənin tikintisi yekunlaşıb. Şəhər mərkəzində 10235 təsərrüfatdan 6994 ev təsərrüfatı və biznes subyekti GPON xidmətlərindən yararlanır. Rayonun Xələnc, Talıstan, Cülyan, Xanagah, Göytəpə, Mücühəfətəran, Rusan, Vəng, Hacıhətəmli, Kürd Eldarbəyli, Mollisaqlı, Gideyli, Qalagah, Soltankənd, Uştal, İvanovka, Balik, Aşıqbayramlı, Enisdibi, Talıs, Qarakolluq, Hapıtlı, Yenikənd, Şükürçü, Uştalqışlaq, Girk, Kəlbənd, Lahıc, Qaraqaya, Gəndov, Namazgah, Ərəgit, Əhən, Topcu, Buynuz, Ourbanəfəndi, Qubaxəlilli, Gəraybəyli, Əyyubbəyli, Xəlilli, "Kölüllü 1", "Kölüllü 2", Asağı Zərnəva, Diyallı, Yuxarı Diyallı,

Sədiyan, Güyüm, Təzəkənd, İkinci Yeniyol, Birinci Yeniyol, Ağbulaq, Qoşakənd, Tircan və Maçaxı kəndlərində 15442 təsərrüfat üçün şəbəkənin tikintisi başa çatdırılıb. Ümumilikdə rayonda mövcud təsərrüfatların 80 faizdən çoxunun genişzolaqlı internetə çıxışı təmin olunub. Hazırda rayon ərazisində 12393 təsərrüfat GPON xidmətlərindən yararlanır və yeni qoşulmalar aparılır.

Müasir texnologiyaların tətbiqi istiqamətində Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin həyata keçirdiyi "Onlayn Azərbaycan" layihəsi çərçivəsində ölkənin digər bölgələrində də yüksəksürətli internetin təmin edilməsi üçün müvafiq işlər planlı şəkildə davam etdirilir. Ümumilikdə 2,49 milyona yaxın təsərrüfat genişzolaqlı internetlə əhatə olunub. Bu, ölkədə mövcud ev təsərrüfatı və biznes subyektlərinin 85 faizini təskil edir.

Qurban MƏMMƏDOV, "Azərbaycan"

Gələcəyə dəstək

gənclərinin düşüncə tərzi, intellektual səviyyəsi, milli ruhu əsasında formalaşır. Azərbaycan gəncliyi xalqımızın əsrlər boyu yaratdığı dövlətçilik ənənələrini, milli mədəniyyəti gələcəyə daşıyan böyük qüvvədir. Onlar dövlətimizin həm bu günü, həm də gələcəyidirlər.

Son illərdə ardıcıllıqla qəbul edilmiş və hazırda uğurla illər)", müxtəlif dövlət proqprinsipləri əsasında tərbiyəsikanlar yaradır.

yata keçirilən gənclər siyasətinin, onlara göstərilən diqqət və qayğının əsasında ölkə üçün layiqli vətəndaş və sağlam nəslin yetişdirilməsi, cəmiyyətdə vətənpərvərlik ruhunun daim yüksək olması məqsədi dayanır. Belə bir ruh Azərbaycanda regionun ən qüdrətli ordusunu formalaşdırıb. Hər addımında insanlarımızın sevgisini, dəstəyini duyan bu ordu sıralarında xidmət edən gənclərimizin vətən sevgisinin gücü ilə nələrə qadir olduqlarını 2016-cı ilin Aprel zəfərində sübuta yetirdilər. Bununla həm də Azərbaycanda nece cesur, vetenperver bir gəncliyin yetişdiyini görürük. Müstəqillik dövründə böyümüş gənclik Qarabağ müharibəsinin, itirilmiş torpaqlarımızın dərslərini vaxsı mənimsəyir. Bu işdə vətənpərvərlik təbliğatı aparan insanlarımızın

tarixi tədbirlərdəki çıxışları cəmiyyət ücün əsl vətənpərvərlik tərbiyəsi, həmişə gəncliyə çağırış xarakteri daşıyırdı: "Azərbaycan getdikcə güclə-

Gənclik

Hər bir ölkənin gələcəyi onun

həyata keçirilməkdə olan "Azərbaycan gənclərinin inkişaf strategiyası (2015-2025-ci ramları, xüsusilə gənclərin azərbaycançılıq və dövlətçilik nə, onlar arasında milli-dini dözümlülük, sülhsevərlik, humanizm dəyərlərinin təbliğinə və s. məsələlərə yeni im-

Bu gün Azərbaycanda hənəcək. Biz inkişaf yolundayıq. Bizim garsımızda bütün vollar açıqdır, üfüqlər aydındır. Bundan sonra da Azərbaycan yalnız və yalnız inkişaf yolu ilə gedəcək. Ermənistan bizimlə heç cür rəqabət apara bilməz və bilməyəcək. Tarixi ədalət bizim tərəfimizdədir, beynəlruhu bizdədir ".

da böyük əməyi vardır. Prezident İlham Əliyevin

Vətənpərvərlər

la bəzəyən, öz coşqusu ilə cə-

miyyətimizi qələbə ovqatına

kökləyən, inam yaradan da

əsasən gənclərimiz idi. Prezi-

dentin səfərbərlik çağırışına on

minlərlə gənc qətiyyətlə caxalq hüquq bizim tərəfimizdəvab verdi. Hamı döyüşə getdir, iqtisadi güc bizdədir, hərbi mək üçün könüllü yazılırdı. Gənclərimiz yerli səfərbərlik güc bizdədir, vətənpərvərlik orqanlarından dərhal orduya 44 günlük Vətən mühariaparılmalarını israrla tələb bəsinin ən ağır yükü də cəbedirdilər. Hər vəchlə cəbhədəhədə misilsiz qəhrəmanlıqlar ki dostlarının, həmyaşıdlarının göstərən, ərazi bütövlüyüyanında olmağa, düşməndən müz naminə şəhid olan, yaraqisas almağa can atırdılar. Hərb meydanına, qanlı savaşa lanan, hər yüksəkliyin, kəndin, qəsəbənin, səhərin azadsevinə-sevinə yollanırdılar. lığı üçün silah yoldaşları ilə Düşmənlə üz-üzə yalnız qələbirgə böyük əziyyətlər çəkən bə barədə düşünür, vətənpərgənc əsgər və zabitlərimizin vərlikləri, döyüş ruhları, hazırüzərinə düşdü. Qarabağın talıqları, əzmkarlıqları ilə işğalçının qorxulu yuxusuna çevricı, ruhumuzun şəhəri olan Şuşanın azad edilməsi üçün lirdilər. Onların azad edilmiş məskənlərimizdə ücrəngli qayalardan dırmanaraq yüngül silahlarla - bıçaqla, avtobayrağımızı qaldırmaları, Dövlət himnimizi oxumaları Azərmatla tankın, topun üzərinə atılan, bu igidliyi dünyanın baycan gəncliyinin Vətən qarhərb tarixinə düşən Azərbayşısındakı müstəsna xidmətlərinin tarixdə əbədiləşmiş məncan gəncliyinin qəhrəmanlığını unutmaq olarmı?! zərəsidir. Bu mənzərədə tarix

hər zaman Azərbaycan xalqı-Vətən müharibəsi ərəfəsində, hərbi əməliyyatların genın yenilməzliyini görəcək. dişində hər yeri bayraqlarımız-

44 günlük Vətən müharibəsi gedişində cəmiyyətdə, ölkəmizin ərazi bütövlüyü kimi taleyüklü məsələdən sonra gələn bütün müzakirə mövzuları arxa plana keçirildi. Xalq böyük qələbə üçün imkanlarını tam səfərbər etdi. Əsgər və zabitlərimiz ön cəbhədə düşmənlə üz-üzə əlindəki silahı ilə, cəmiyyət həyatının müxtəlif sahələrində çalışan əmək adamlarımız arxa cəbhədəki fəaliyyəti ilə, informasiya savaşında iştirak imkanı olan hər kəs səsi-sözü ilə, milli həqiqətlərimizi çatdırmağı ilə qələbəyə öz töhfəsini verməyə çalışdı. İndi hamı deyir, Vətən müharibəsində qazandığımız qələbə milli birliyimizin qələbəsidir. Ona görə bu qələbə bizim üçün bu qədər parlaq, dəyərli və tarixidir.

Azərbaycan gəncliyi öz missiyasını bu gün də davam etdirir. Azad edilmiş torpaqlarımızı göz bəbəyi kimi qoruyur.

Vətən müharibəsində şücaət göstərmiş Azərbaycan

gənclərinin qəhrəmanlığı la-

qiymətləndirilir. yiqincə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti on minlərlə gəncimizi Vətən müharibəsindəki xidmətlərinə görə dövlətimizin ali orden və medalları ilə təltif edib. Onlar hər zaman bu orden və medalları sinələrində şərəflə daşıyacaqlar. Elin-obanın, gələcək nəsillərin qürur yeri olacaqlar. Vətən müharibəsində şəhid olmuş gənclərimizin məzarları ən müqəddəs and yerimizdir. Dövlətimiz şəhid ailələrinin, müharibədə sağlamlığını itirmiş əsgər və zabitlərimizin, mülki vətəndaşlarımızın hər zaman vanındadır. Onların sosial müdafiəsi üçün lazımi tədbirlər görülür. Azərbaycan gəncləri də müxtəlif vətəndaş təşəbbüsləri ilə bu məsələ-

Vətənə böyük zəfərlər qazandırmış bu gənclik ölkəmizin möhtəsəm nailiyyətləri ilə tariximizin yeni şanlı səhifə-

lərdə dövlətimizə dəstək ol-

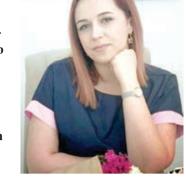
mağa çalışır.

İradə ƏLİYEVA, "Azərbaycan"

Peşəsinin vurğunu

Dövlətimiz gənclər üçün geniş imkanlar yaradıb

"Babam ibtidai sinif müəllimi idi. Onun öz peşəsinə sevgisi bütün nəslə təsir etmişdi. Qohum-əqrəba peşə seçimi edəndə çox fikirləşməli olmurdu. Pedaqoji sahəyə üstünlük verirdilər. Mən də kiçik yaşlarımdan həyatımı uşaqlara həsr edəcəyim barədə qərarlı idim. Öz hücrəmə çəkilib gah müəllim, gah da həkim olurdum... Orta məktəbdə kimya, biologiya dərslərini keçəndən sonra daha çox uşaq həkimi olacağım barədə fikirləşirdim. Uşaqlar bir ailənin sevinci, bir nəslin dayamcısı, bir millətin gələcəvidir. Qəbul imtahanı zamanı seçim edəndə Tibb Universitetinin pediateriya, formokologiya və Bakı Dövlət Universitetinin Biologiya fakültələrini göstərdim..."

Söhbət redaksiyamızın qonağı olan gənc həkim Reqina İlqar qızı Nemətovadan gedir.

O, 1988-ci il yanvarın 25-də Bakı şəhərində anadan olub. 2005-ci ildə 145 saylı məktəbi fərqlənmə diplomi ilə bitirərək elə həmin il ATU-nın Pediatriya fakültəsinə qəbul olunub. 2011-ci ildə ATU-nu da fərqlənmə diplomu ilə bitirən gənc həkim rezidentura təhsilini K.Fərəcova adına Elmi-Tədqiqat Pediatriya İnstitutunda alıb.

Həkimlik fəaliyyətinə bu institutda başlayan Reqina Nemətova 2018-ci ildə Yenidoğulanların reanimasiya və intensiv terapiya şöbəsinə müdir təvin edilir. Gənc həkim Rusiya, Türkiyə, Latviya, Kipr və bir sıra xarici ölkələrdə keçirilən kongres və simpoziumlarda ölkəmizi təmsil edib.

Reqina xanım uşaq həkimliyinin spesifik xüsusiyyətlərindən də bəhs etdi: "Bütün peşələrin özünəməxsus çətinlikləri var. Mən deyərdim ki, pediateriya tibbin ən çətin sahəsidir. Nəzərə alın ki, pasiyent dilsiz-ağızsız yeni doğulan körpədir. Uşaq bədən dili, baxışları ilə özü hər şeyi ifadə edir".

Həkim pasiyentin bədən ifadəsinə, səsin tembrinə görə xəstəliyi müəyyən etməyi bacarmalıdır. Bunun üçün həkimdə güclü hissiyyat olmalıdır. Əgər hissiyyatın yoxdursa, gündə 100 kitab oxusan belə xəstəliyi müəyyən edə bilməyəcəksən. Buna altıncı hiss deyilir. Bu, olmasa həkim olmaq mümkün deyil.

Reqina xanımla qeysəriyyə əməliyyatı ilə doğulan uşaqlar barədə də söhbət etdik. O dedi:

- Uşaq həm qeysəriyyə, həm də təbii doğuş yolu ilə dünyaya gəlir. Çox təəssüf ki, bu gün dünyaya gələn körpələrin çoxu qeysəriyyə əməliyyatı ilə doğulur. Bunun da müxtəlif səbəbləri var. İlk növbədə analara təbii doğuşun faydası düzgün izah edilmir. Bəzən həkim özünü yormaq istəmir, bəzən ana özü qorxur. Məlumatsızlıqdan gənc analar qeysəriyyəyə üstünlük verirlər. Bircə faktı deyim, təbii doğuş olanda uşaqların ağ ciyərində olan maye sızılma nəticəsində tənəffüs yollarından xaric olur. Belə uşaqlarda tənəffüs çatışmazlığı xəstəliyi olmur. Təbii doğuş olanda uşaq ananın mikroflorası ilə tanış olur. Çox təəssüf ki, bizə gələn xəstə uşaqların əksəriyyəti qeysəriyyə ilə doğulanlardır.

Qeysəriyyə kəsiyi ilə doğulan uşaqlar ilk anda ananı tanımır. Ana əməliyyatda olduğu üçün uşaq ilk dəfə gözünü açanda anasını yox, tibb bacısını görür, tibb bacısı ilə "tanış" olur.

Reqina həkim deyir ki, xəstə uşağın sağlamlığında həkimdən çox valideynin inamı böyük rol oynayır. Körpələri xəstə doğulan valideynlərdə xəstənin sağalacağına inam itəndə sanki körpə onu hiss edir. Valideynin, atanın, ananın inamı telepatik yolla uşağa keçib ona güc verir.

Regina xanım bizimlə söhbətində çox vacib bir məsələyə də toxundu: "Gənclərə müraciətlə demək istəyirəm ki, insanın ən güclü müdafiəçisi onun savadı, inamı, gətiyyətidir. Heç kim düşünməsin ki, savadlı olub inkişaf etmək üçün mütləq güclü arxası, himayədarı olmalıdır. Dövlətimiz bu gün savadlı, gənc kadrlar üçün geniş imanlar yaradıb. Müəllim ailəsindən çıxmışam. Dövlətimizin gənclərə olan qayğısı və özümün çalışqanlığım, biliyim, bacarığım sayəsində çoxlarının ömrü boyu xəyal etmədiyi bir mərhələdəyəm. Qazandığım uğurlara görə məni yetişdirən valideynlərimə, imkanlarımdan düzgün istifadə etdiyinə görə institutumuzun rəhbərliyinə, tutduğum mövqeyə görə gənclərə meydan verən dövlətimə minnətdaram".

> Elşən QƏNİYEV, "Azərbaycan"

Təlim proqramı Milanda davam edib

ADA Universitetinin Milan Politexnik Universiteti ilə birgə təklif etdiyi sertifikatlaşdırılmış praktiki təlim proqramının ikinci modulu Milanda davam edib.

Universitetdən bildirilib ki, bu modulun əsas məqsədi tarixi və memarlıq binalarının yeni təyinat üzrə bərpası və urbanistik kontekstdə canlandırılması ilə bağlı çoxsaylı nümunələr əsasında nəzəri və praktik bilik verməkdir.

Modulun ilk günündə Milan Politexnik Universitetinin beynəlmiləlləşmə üzrə prorektoru İlarya Valente proqramda iştirak edən 20-dək gənc memarla Şəki kampusu barədə fikir mübadiləsi aparıb, tövsiyələrini bölüşüb.

Program iştirakçıları mühazirə və qrup işləri ilə yanaşı, Milan, habelə Breşia, Berqamo və Piaçenza şəhərlərinə səfər edib və tarixin müxtəlif dönəmlərində xəstəxana, kilsə, sallaqxana, kazarma və başqa məqsədlər ilə inşa edilmiş və fəaliyyət göstərmiş, hazırda isə təhsil ocağı kimi fəaliyyət göstərən çoxsaylı nümunələrlə tanıs olublar.

Bundan əlavə, iştirakçılar UNESCO-nun maddi-mədəni irs siyahısına daxil olan "Cresdi d'ADDA" şəhərciyinə səfər edib, şəhərin kimliyinin qorunması ilə bağlı aparılan siyasət barədə məlumatlandırılıblar. İştirakçılar Milan, Genuya, Turin kimi böyük sənaye və kiçik dağ şəhərlərinin urbanizasiya çətinliklərini aradan qaldırmaq üçün verdiyi qərarlar və yürütdüyü sosialyönümlü siyasətlə tanış olublar. Təlim iştirakçıların Milan Politexnik Universitetinin aidiyyəti laboratoriyalarına baş çəkməsi və qrup işi ilə yekunlaşıb.

Sənət dünyası

İncəsənət bütün insanları birləşdirir

Bir müddət öncə Bakının mərkəzində fəaliyyətə başlayan, açılışında ölkə Prezidenti İlham Əlivev və Birinci xanım Mehriban Əliyevanın da iştirak etdikləri Crescent Mallda çoxşahəli ticarət şəbəkəsi, 140 dildə yazılı, Azərbaycan, rus, ingilis dillərində isə şifahi məlumat verə bilən "Leyli" süni intellekt bələdçisindən əlavə, maraq doğuran digər məqam da yuxarı açıq məkana qalxan hissədəki böyük sütunda yaradılmış Azərbaycanın mədəni irsinə istinadlı, milli elementlərdən ibarət incəsənət nümunəsi oldu.

Və şübhəsiz ki, həmin gün və sonradan bura üz tutan sakinlər müxtəlif çeşidli geyim ləvazimatları, aksesuarlar, dadlı təamlarla yanaşı, bu sənət əsərindən də bəhrələnməkdədirlər.

Söhbət Crescent Mall-un daxilində mərkəzdə yerləşən çoxmərtəbəli sütun üzərində dizayn edilmis və milli elementləri özündə əks etdirən "Həyat Ağacı" adlı divar rəsmindən gedir. Ölkəmizin, xalqımızın mədəni irsinə və tarixinə dayanan ornamentlərlə zənginləşdirilimiş bu dayaq-müstəviyə ağac, nar və Şah Abbas kimi milli elementlər həkk edilmişdir. Divar rəsmində təsvir edilən naxışlar və formalar sanki Orta əsrin milli xalçalarından birbaşa sütuna köçmüş həyat və birlik simvoludur. Milli ornamentlər və quşlar ilə zaman dinamikasında bir araya gələn "Həyat ağacı" isə sürətlə inkşaf edən, ənənələrimizə sadiq qalaraq gələcəyə doğru inamla hərəkət edən, birlik və azadlıq rəmzini özündə cəmləyən Azərbaycan xalqının ifadəsidir.

Ticarət mərkəzindəki divar rəsmlərinə çoxlu sayda tamaşaçı heyranlıqla bax-

dı, bəlkə də əksəriyyət bütün bunların genc ressam Meherrem Əli tərəfindən ərsəyə gətirildiyinin fərqinə varmadı. Biz isə dünyaya səs və iz salmış klassik boyakarlığımızın fonunda ənənə ilə müasirliyi qovuşduran divar rəsmlərinin cazibəsində istedadlı sənət adamı ilə görüşüb həmsöhbət olduq. Müəllif təvazökarcasına söylədi ki, Crescent Mall-un interverindəki çalışmaları indiyə qədərki fəaliyyətinin davamıdır: "Bu günədək divar rəsmləri silsiləsindən çoxsaylı əsərlərimizi -Balaxanıda, İçərişəhərdə, Bəşir Səfəroğlu, Əlövsət Quliyev küçələrində və digər yerlərdəki əl işlərimizi görüb-bəyənənlərdən zaman-zaman belə təkliflər, dəvətlər gəlir. Ticarət mərkəzindəki layihə

də bir neçə dəfə müzakirə edildi və nəhayət, "Həyat ağacı" üzərində dayanıldı".

Məhərrəm Əli deyir ki, Prezident İlham Əliyevin gəncləri və ümumiyyətlə, sənət adamlarını ətrafina toplayaraq fikirlərini dinləməsi, yeni layihələrin həyata keçirilməsi barədə göstərişlər verməsi yaradıcı gəncliyə olan diqqət və qayğının bariz nümunəsidir: "Təkcə Heydər Əliyev Fondunun təsəbbüsü ilə hər il yüzlərlə sərgilər təşkil olunur. Yerli və beynəlxalq simpoziumlar keçirilir. İstedadlı gənc rəssamların sənət əsərləri dünyaşöhrətli qalereyalarda sərgilənir. Odlar yurdunda incəsənətin tarixi eramızdan əvvəlki minilliklərə

söykənir. Qobustanda qaya üzərindəki insan təsvirlərindən tutmuş, yaşı yüz illərlə ölçülən qədim xalçalarımız mədəni irsimizin tarixiliyini, milli kimliyimizin orijinallığını qürurla əks etdirir. Müasir dövr təsviri sənətimiz dövlətimizin dəstəyilə Azərbaycanın mədəni söhrətini bütün dünyaya yayır". Bəs niyə daha çox Street art? Mü-

sahibim əlavə edir ki, rəssamlar cəmiyyətin önəmli və həssas təbəqəsidir: "Sadə dilə desəm, geyindiyimiz paltardan tutmuş, yaşadığımız evlərə, istifadə etdiyimiz minik avtomobilləri, gündəlik məişət əşyaları bir sözlə, bizi əhatə edən bütün maddi aləmdə rəssamların vacib əməyi var. Konseptual

xalçaçı rəssam və Street art rəssamı kimi istər öz yaradıcılığımda, istərsə də şəhərin mərkəzi küçələrindəki divar rəsmlərində klassik və müasir incəsənəti üz-üzə qoyub məni narahat edən suallara cavab tapmağa çalısıram. Yaradıcılıq - olan və yaxud olmayan bir şeyi fərqli, fərdi tərzdə ifadə edə bilmək bacarığıdır".

Məhərrəm Əliyev 1992-ci ildə

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şərur rayonunda dünyaya göz açıb. Uşaqlıqdan sehrinə düşdüyü rənglər aləmində öz kiçik palitrasını yaradıb, daim yaradıcı hiss və duyğularla böyük sənətə can atıb. Elə bu arzularla da rəssam olmağı qərarlaşdırıb, orta məktəbi bitirdikdən sonra sənədlərini Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasına təqdim edib. 2012-2016-cı illərdə bu təhsil ocağında tanınmış müəllimlərdən, sənət ustadlarından dərs alıb. 2020-ci ildən Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvüdür.

2013-2017-ci illərdə "Xeyirə Vəsilə" layihəsinin 5 sərgisində, 2018-ci ildə Kastamonu-Bakı dostluq sərgisində, 2021-də "Naxçıvan - bəşəriyyətin beşiyi" simpoziumunda, "Art Zone Qəbələ", "Atr Zone Masallı", "Art Zone Tovuz" (2022) sərgilərində, "Müharibə uşaqlarına xeyriyyə yardımı", Özbəkistan və Azərbaycan Prezidentlərinin də qatıldığı Xivə və Daşkənd şəhərlərində keçirilən "Özbəkistan Azərbaycan rəssamlarının gözü ilə" simpoziumunda. Karvan art grupun "Heydər Əliyev ili" çərçivəsində "Qarabağ" (2023) sərgisində "Muzey mərkəzi Şuşa", "İrsin izi ilə", "Qarabağ" (2024) art simpoziumlarda uğurla iştirak edib.

> Qurban MƏMMƏDOV, "Azərbaycan"

Norveçdə təhsil alan azərbaycanlı gənc Fizika İnstitutunun qonağı olub

Norveçdə IB məktəb proqramı üzrə təhsil alan azərbaycanlı Səbinə Quliyeva Fizika İnstitutunun qonağı olub.

İnstitutdan bildirilib ki, görüşün məqsədi Fizika İnstitutunda aparılan elmi-tədqiqat işləri, elmi müəssisədə mövcud olan müasir maddi-texniki baza haqqında məlumat əldə etmək və təhsil dövründə qazandığı biliklərin real tədqiqat mühitində ye-

rini müəyyənləşdirmək olub. İnstitutun elmi katibi Afət Kərimova və Elmi innovasiyalar və xarici əlaqələr şöbəsinin müdiri Rüstəm Rüstəmov Səbinə Quliyeva ilə görüşüblər. Görüşdə qonağa institutun fəaliyyət istiqamətləri, elmi araşdırmaları barədə məlumat verilib, gələcək əməkdaşlıq imkanları haqqında müzakirə aparılıb. Vurğulanıb ki, Fizika İnstitutu perspektivli və həvəsli gənclərə hər zaman dəstək olmağa hazırdır.

Səbinə Quliyeva İngiltərə və Norveçdə bir neçə aparıcı universitetlərdə təhsilini davam etdirmək üçün müraciət edəcəyini bildirib. O, fizika elminə böyük marağı olduğunu vurğulayıb. Səbinə Quliyeva bu istigamət üzrə bakalavriat təhsilini davam etdirmək istədiyindən Fizika İnstitutu ilə tanıs olduğunu söyləyib. O, Azərbaycanda fizika və riyaziyyat fənləri üzrə bir sıra olimpiadalarda iştirak etdiyini və mükafata layiq görüldüyünü bildirib. Qeyd edib ki, Norveçdə regional səviyyədə təşkil olunmuş olimpiadanın da qalibi olub.

Daha sonra institutun əməkdaşları Səbinə Quliyevaya laboratoriyalarda aparılan tədqiqatlar, istifadə olunan avadanlıqlar haqqında məlumat veriblər.

32 ildən sonra nəşi tapılan şəhid Məmməd Mirzəyev Ağdamda torpağa tapşırılıb

Birinci Qarabağ müharibəsində itkin düşmüş hesab olunan Məmməd Hüseyn oğlu Mirzəyevin mevitinin qalıqları Ağdam ravonunda dəfn edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Quzanlı qəsəbəsində Ağdam Dram Teatrının qarşısında rayon sakinlərinin, şəhidin ailə üzvlərinin, Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinin, hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşlarının, ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirakı ilə vida mərasimi keçirilib.

Vida mərasimindən sonra şəhid Quzanlı qəsəbəsindəki Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib, ruhuna dualar oxunub.

Oevd edək ki, Məmməd Mirzəyev 1967-ci ildə Ağdam rayonunun Güllücə

kəndində anadan olub. O, 1992-ci il fevralın 17-də Xocavəndin Qaradağlı kəndi işğal olunan zaman itkin düsüb.

Şəhidin meyitinin qalıqları Vətən müharibəsindən sonra Qaradağlı kəndi ərazi-

"YAŞAT" Fondu şəhid övladları üçün Antalyada düşərgə təşkil edir

"YAŞAT" Fondunun, Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyinin, Türkiyə Respublikasının Gənclik və İdman Nazirliyinin birgə təskilatcılığı ilə Vətən müharibəsi şəhidlərinin övladları üçün Antalya şəhərində yay düşərgəsinə başlanılıb. Düşərgə iştirakçıları iyulun 14-də Bakıdan yola düşüblər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyindən azərtac-a verilən məlumata görə, şəhidlərimizin 18-22 yaş aralığındakı qız övladlarının qatıldığı yay düşərgəsi iyulun 21-dək davam edəcək. Layihənin ikinci hissəsində səhidlərimizin oğlan övladları iştirak edəcəklər. Həmin düşərgə isə iyulun 29-dan avqustun 3-dək olan günləri əhatə edəcək. Program çərçivəsində müxtəlif idman növləri üzrə yarışlar, təlimlər və əyləncəli oyunların keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Düşərgənin əsas məqsədi gənclərin mədəniyyət və təcrübə mübadiləsində iştirakı, yeni dostlugların gurulması və beynəlxalq mühitin öyrənilməsidir. Düşərgə Türkiyənin Gənclik və İdman Nazirliyinin nəzdində

fəaliyyət göstərən Alaaddin Keykubat Kampında keçirilir. Burada səhid övladları ilə birgə Türkiyənin fərqli bölgələrindən olan gənclər də iştirak edirlər.

Səhidlərimizin müxtəlif yaş kategoriyasına uyğun övladları üçün "YASAT" Fondu tərəfindən mütəmadi olaraq

düşərgələr, kurslar, layihələr, təlimlər təşkil edilir, onların yüksəksəviyyəli təhsilinə dəstək göstərilir.

Xatırladaq ki, "YASAT" Fondunun təşkilatçılığı ilə şəhid övladlarından ibarət daha bir grup yay məktəbində iştirak məqsədilə Londona gedib.

"Ceyranları qoruyaq!" adlı ekoloji yay düşərgəsi

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə start verilən "Ceyranların Qafqazda tarixən məskunlaşdıqları ərazilərə reintroduksiyası" proqramının gənclərin maarifləndirilməsi və inkişafı istiqaməti üzrə "Ceyranları qoruyaq!" adlı növbəti ekoloji yay düşərgəsi iyulun 10-12-də Göygöl rayonunda keçirilib.

IDEA İctimai Birliyi, Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondu, Təhsil Nazirliyinin Respublika Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzi və Ümumdünya Təbiəti Mühafizə Fondunun (WWF) Azərbaycan nümayəndəliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən düşərgəyə Göygöl, Gəncə və Samux rayonlarından ümumilikdə 30 məktəbli qoşulub.

IDEA İctimai Birliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, "Ceyranları qoruyaq!" adlı ekoloji yay düşərgəsinin keçirilməsində əsas məqsəd ceyranların reintroduksiya edildiyi ərazilərdə, o cümlədən onların məskunlaşdığı təbii areallara yaxın yerlərdə yaşayan gənc nəslin maarifləndirilməsidir.

Düşərgə zamanı məktəblilər ceyranların həyat tərzi, ölkəmizdə məskunlaşma tarixi, yayıldığı ərazilər və təbiətdəki rolu, nadir canlı növünün popul-

yasiyasının bərpası üzrə görülən işlər və uğurlar haqda təqdimat, təlim və ekskursiyalarda iştirak edib, o cümlədən müxtəlif ekoloji müsabiqələrə və ətraf mühitlə bağlı əyləncəli bilik yarışlarına qoşulublar. Uşaqlarla təbiətdə komandalararası ekoloji oyunlar, fauna növlərimizin ayaq izləri əsasında təyin edilməsi üzrə çalışmalar keçirilib, təbiət ərazilərində təhlükə-

sizlik qaydaları izah edilib. Sonda iştirakçılara sertifikatlar və xatirə hədiyyələri təqdim olunub.

Qeyd edək ki, "Ceyranların Qafqazda tarixən məskunlaşdıqları ərazilərə qaytarılması" programı 2010-cu ildə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən başladılıb və hazırda IDEA İctimai Birliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi və WWF Azərbaycan nümayəndəliyinin birgə əməkdaşlığı çərçivəsində uğurla icra olunmaqdadır. Bu illər ərzində 370 baş ceyran Şirvan Milli Parkından Azərbaycan və Gürcüstandakı tarixən məskunlaşdıqları

onların daimi monitoringi və mühafizə isləri həyata keçirilməkdədir. Ceyranların sayının artırılmasını və onların mühafizəsini nəzərdə tutan programın əsas istiqamətlərindən biri də ictimaiyyət arasında maarifləndirmənin artırılmasıdır. Bu məqsədlə məktəblilər üçün təşkil edilən bu cür yay düşərgələri mühüm əhəmiyyət daşıyır. Uğurlu işlər nəticəsində hazırda Azərbaycanda ceyran populyasiyasının sayının 9 min başa qədər olduğu müəyyən edilib.

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə 2024-cü il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda asağıda göstərilən mətbuatvayımı

qurumlarına müraciət edə bilərsiniz: (012) 598-49-55, (051) 225-02-13 "Azərpoçt" MMC "Azərmətbuatyayımı" ASC (012) 441-19-91, (050) 322-33-17 "Qaya" firması (012) 566-77-80, (050) 214-40-53 "Region Press" MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01 (012) 594-09-59 "Səma-M" MMC "Ziya" LTD (012) 497-76-96, (050) 306-77-22 (012) 598-49-52, (070) 340-01-00 "Pressinform" MMC

(055) 819-09-26

1 illik -187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat 6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) manat 1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) manat

Azərbaycanın

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləssəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Qanvermə aksiyası təşkil olunub

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyindəki Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda qanvermə aksiyası keçirilib.

"City press" MMC

AZƏRTAC xəbər verir ki, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin təşəbbüsü və təşkilatçılığı, Gənclər Fondu, Milli QHT Forumu, Azərbaycan Könüllü Təşkilatları İttifaqının dəstəyi ilə keçirilən aksiyada Dövlət Komitəsinin sədri Ramin Məmmədov, VI çağırış Milli Məclisin deputatları Əziz Ələkbərli, Ceyhun Məmmədov, 43 qeyri-hökumət təşkilatının üzvləri, idmançılar və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Aksiya iştirakçıları ölkəmizdə Məhərrəm ayında kütləvi olaraq təşkil edilən könüllü qanvermə ənənəsinin əhəmiyyətini vurğulayıblar. Aşura günündə zorakılıq etmək, özünə xəsarət yetirmək əvəzinə qanvermənin daha mütərəqqi bir seçim olduğunu bildirərək, Kərbəla şəhidlərinin

xatirəsinə qan verilməsi təşəbbüsünün cəmiyyətdə təqdir edildiyini qeyd ediblər.

Abşeron Rayon Mərkəzi Xəstəxanasında qanvermə aksiyası təşkil olunub. Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətinin, Rayon Mərkəzi Xəstəxanasında və Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən qanvermə aksiyasında könüllü iştirak

edən rayon sakinləri ehtiyacı olan xəstələr üçün qan veriblər.

Xüsusi ayrılmış tibb briqadası müraciət edənlərin sağlamlıq durumunu qiymətləndirib, daha sonra onlardan qan ehtiyatı götürülüb.

Donorlar bu cür aksiyanın keçirilməsinin vacibliyini nəzərə alaraq digər şəxsləri də qanvermədə fəal iştirak etməyə səs-

"Birləşdik - 2024" təlimi çərçivəsində bir sıra tədbirlər keçirilib

"Birləşdik - 2024" beynəlxalq əməliyyat-taktiki komanda-qərargah təlimi çərçivəsində "Багдар" taktiki səmti müəyyənetmə, atıcılıq və bir sıra idman növləri üzrə yarışlar, həmçinin hərbi qulluqçuların mədəni-asudə vaxtının səmərəli təşkili məqsədilə digər tədbirlər təşkil edilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, yarışlarda Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Tacikistan və Özbəkistan respublikalarının hərbi gulluqcuları güclərini sınayıblar.

Yarışların nəticəsinə əsasən, qaliblərə kuboklar, medallar, fəxri fərmanlar və hədiyyələr təqdim edilib.

Sonda təlim iştirakçıları üçün konsert programı təşkil edilib.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti ASCO-nun struktur idarələrinə tələb olunan fərdi mühafizə vasitələrinin 4 (dörd) lot üzrə satın alınması məqsədilə

müsabigə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az səhifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 23 iyul 2024-cü il saat 17:00-dəkdir. Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsli və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tər-

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı şəhəri, Mikayıl Useynov 2 Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1263

Tender komissiyası

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı: www.azerbaijan-news.az

ELƏSİN! RƏHMƏT

Dövlət Gömrük Komitəsinin kollektivi iş yoldaşları Vüsalə Rəcəbovaya anası

ADİLƏ HƏMİDOVANIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Bakı Dövlət Universiteti Tarix fakültəsinin dekanlığı və Avropa və Amerika ölkələrinin yeni və müasir tarixi kafedrasının kollektivi kafedra müdiri Elmira Hüseynovaya həyat yoldaşı

CAVID MİRXƏLİL OĞLU HÜSEYNOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar **SADIQOV** Əlaqə telefonları:

- 538-42-32, 538-35-55, Mühasibatlıq

Qəbul otağı Baş redaktor müavinləri

Məsul katib müavinləri Parlament və siyasət şöbəsi İqtisadiyyat şöbəsi

- 539-68-71. - 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39 - 539-43-23. - 539-44-91,

Humanitar siyasət söbəsi - 538-56-60, 434-55-58 İctimai əlaqələr söbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Fotoillüstrasiva söbəsi - 538-84-73, - 539-84-41, 539-21-00, Kompüter mərkəzi - 538-20-87.

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə. "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə

azərbaycan 🖎 contact@azerbaijan-news.az az.reklam@mail.ru

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnmis. Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qeydiyyat No 1

Qəzetə dərc üçün

göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Sifariş 1567

Tiraj 3398

Qiyməti 60 qəpik